

Vznik, obsah, změna a zánik závazků (doc. Bajura)

1/ Základní pojmy (§ 1721, 1722)

- **závazek:** právní vztah mezi věřitelem a dlužníkem, jehož obsahem je povinnost splnit dluh vůči věřiteli a této povinnosti odpovídá právo věřitele takové plnění po dlužníkovi požadovat.
- **dluh:** povinnost dlužníka k plnění ve vztahu k věřiteli (něco dát, konat, něčeho se zdržet či naopak něco strpět); dluh může být jak peněžitý, tak nepeněžitý.
- **pohledávka:** právo věřitele požadovat po dlužníkovi plnění.

2/ Vznik závazků

Závazky vznikají nejčastěji na základě 2 právních důvodů – a) právní jednání (§ 1723 odst. 1), b) protiprávních jednání (§ 1723 odst. 1).

3/ Smlouvy

- a) **Uzavírání smluv** - § 1725, 1731, 1732 odst. 1, 1734, 1735, 1740, 1745
- b) **Obsah smlouvy** - § 1746, 1751 odst. 1 a 2, 1752 odst. 1
- c) **Forma smlouva** - § 559, 560
- d) **Zvláštní způsoby uzavírání smluv** – dražba (§ 1771), veřejná soutěž o nejvhodnější nabídku (§ 1772, 1777, 1779), veřejná nabídka (§ 1780, 1782)

4/ Obsah závazků

Obsahem závazku je povinnost dlužníka něco dát, něco konat, něčeho se zdržet, nebo něco strpět (= dluh) a tomu odpovídající právo věřitele takové plnění požadovat (= pohledávka) (§ 1789)

Závazek lze **měnit je dohodou stran**, ledaže zákon stanoví něco jiného (§ 1790).

5/ Změna závazků

Postoupení pohledávky (§ 1879, 1882, 1885). Převzetí dluhu (§ 1888, 1892). Novace (§ 1902). Narovnání (§ 1903).

6/ Zajištění a utvrzení závazků

Ručení (§ 2018 odst. 1, 2020, 2021, 2026 2027). Zástavní právo (jakožto věcný způsob zajištění) (§ 1309 odst. 1, 1312, 1316, 1317, 1319, 1310, 1343, 1359, 1376, 1377). Smluvní pokuta (§ 2048, 2050, 2052). Uznání dluhu (§ 2053, 639).

7/ Zánik závazků

Splnění (§ 1926, 1955, 1958). Dohoda o zániku závazku (§ 1981). Následná nemožnost plnění (§ 2006). Výpověď (§ 1998, 1999). Odstoupení (§ 2001, 2002). Započtení (§ 1982). Splynutí (§ 1993). Prominutí dluhu (§ 1995).

Prameny:

PLECITÝ, Vladimír, SALAČ, Josef, BAJURA, Jan. a kol. *Úvod do studia občanského práva*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, 408 s. ISBN 978-80-7552-703-5.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění

Poznámka: V případě odkazů na konkrétní ustanovení zákona, je tímto zákonem míněn občanský zákoník.